kiniu skiediniu su kalkių gabaliukais. Stiprinant pamatą primūryta sienelė naudojant skirtingų formatų plytas 27x?x5 ar 26,5x?x4,5 ar ?x12,5x4,5 ar 31x16x7,0 ar 30,5x?x7,5 cm (su braukomis). Struktūra rišta kalkiniu skiediniu su smulkaus žvyro užpildu. PR arkinio pamato plytos – 31x15,5x7 ar 30x15x6,5 cm. Pamato gylis 63 cm. Tvirtinant pamatą po juo suformuotas antrinio panaudojimo, rausvų ir gelsvų 31x16x7 ar ?x15,5 x8 ar ?x16,5x7 cm plytų mūras, rištas moliu. PV šios patalpos siena mūryta iš akmenų ir plytų. Patalpos grindys grįstos akmenimis, per centrą V–R kryptimi suformuotas latakas. Antra rūsio patalpa atidengta ploto 2 ŠR pusėje, ji 1,7x1,55 m dydžio. ŠV ir PR sienos formuotos iš plytų mūro. ŠV sienos mūras blogos būklės, rištas netvarkingai naudojant 32x?x7 ar 31x?x7 ar 30x?x6,5 ar ?x16x7 cm dydžio plytas. Skiedinys kalkinis, rupus. PR sienai naudotos 30,5x?x6,5 ar 31x?x7 ar ?x16,5x7 cm dydžio plytos. Skiedinys rupus. ŠR siena formuota iš akmenų – plytų mūro. Naudotos ?x14x8 ar ?x14,5x7 cm dydžio plytos, rištos rupiu kalkiniu skiediniu. Patalpos grindys formuotos iš antrinio panaudojimo, apirusių plytų. Grindys smarkiai suardytos. Rūsys formuotas XVIII a. I pusėje. Galėjo būti naudojamas iki XVIII a. II pusės ar XIX a. pradžios, nes pirmoje patalpoje prie ŠV arkinio pamato primūrytoje sienutėje fiksuotos kelios klasicistinės plytos.

Iš viso tyrimų metu rasta ir suinventorinta 358 XV–XX a. datuojami radiniai (4 pav.). Iš jų – 306 buitinės ir statybinės keramikos radiniai ir gamybinės atliekos, 52 ypatieji radiniai.

14 Stiklių Street

In 2023, detailed excavations were carried out at a construction site for a basement inside the building located at 14 Stiklių Street in Vilnius. A single trench covered the full extent of the basement and measured 47.4 m^2 in size (Fig. 1). The trench was divided into two areas, which produced different results. Area 1 contained backfill with rubble and lime to a depth of 1.45–2 m, likely deposited during a major building renovation in the 20th century (Fig. 2). From a depth of 1.45 m, layers dating to the 15th–16th centuries were identified. Fragments of masonry structures M1, M2, M5, M6 dating to the first half of the 18th century were uncovered, along with the NE foundation M3 of the present-day building, which was built in the first half of the 16th century–second half of the 17th century. The natural sand layer was exposed from a depth of 1.3 m and contained the cuts of 7 pits. The fill of those pits yielded 15th- and 16th-century pottery and zooarchaeological and archaeobotanical remains that indicate anthropogenic activities in the area. The identified range of wild plant species suggests that the associated deposits were formed in a wet, spring-fed environment. Area 2 contained the remnants of the original cellar M4 across its entire extent (Fig. 3). It was backfilled with loose grey soil, with rubble and finds spanning the 16th–20th centuries. The cellar was built in the first half of the 18th century and may have been in use until the second half of the 18th century or the early 19th century. The excavation yielded a total of 358 individual finds spanning the 15th–20th centuries (Fig. 4).

Vida Kliaugaitė

Maironio gatvė

2023 m. lapkričio–gruodžio mėnesiais KPIP atliko žvalgomuosius tyrimus Maironio gatvėje Vilniaus senamiesčio (UK 16073) ir Vilniaus senojo miesto su priemiesčiais (UK 25504) teritorijoje. Tyrimai atlikti siekiant gauti informa-

1 pav. Suvestinis ankstesnių ir 2023 m. vykdytų tyrimų planas: 1 – 2023 m. tyrimai; 2 – projektuojamos teritorijos riba; 3 – 1980 m. D. Bešėnienė; 4 – 1981 m. G. Vaitkevičius; 5 – 1983 m. S. Patkauskas; 6 – 1988 m. E. Šmidtas; 7 – 1994 m. V. Vainilaitis; 8 – 1994 m. A. Stanaitis; 9 – 1999 m. V. Daminaitis; 10 – 2003 m. A. Vaicekauskas; 11 – 2003 m. S. Sarcevičius; 12 – 2006 m. T. Poška; 13 – 2012 m. P. Vutkin; 14 – 2016 m. I. Sadauskas; 15 – 2016–2017 m. P. Vutkin; 16 – 2017 m. R. Žukovskis; 17 – 2018 m. S. Rutkovski; 18 – 2018–2019 m. J. Sadauskas; 19 – 2019 m. P. Vutkin. V. Kliaugaitės brėž.

Fig. 1. Reconstruction area and current and past excavations in plan: 1 – excavations in 2023; 2 – area to be reconstructed; 3 – excavations in 1980 by D. Bešėnienė; 4 – in 1981 by G. Vaitkevičius; 5 – in 1983 by S. Patkauskas; 6 – in 1988 by E. Šmidtas; 7 – in 1994 by V. Vainilaitis; 8 – in 1994 by A. Stanaitis; 9 – in 1999 by V. Daminaitis; 10 – in 2003 by A. Vaicekauskas; 11 – in 2003 by S. Sarcevičius; 12 – in 2006 by T. Poška; 13 – in 2012 by P. Vutkin; 14 – in 2016 by I. Sadauskas; 15 – in 2016–2017 by P. Vutkin; 16 – in 2017 by R. Žukovskis; 17 – in 2018 by S. Rutkovski; 18 – in 2018–2019 by J. Sadauskas; 19 – in 2019 by P. Vutkin.

cijos apie išlikusius kultūrinius sluoksnius gatvėje rengiant jos rekonstrukcijos projektą.

Maironio gatvės prieigose nuo XX a. 9 dešimtmečio atlikta nemažai įvairaus pobūdžio archeologinių tyrimų. Jie dažniausiai buvo susiję su naujos infrastruktūros įrengimu ir apsiribojo žvalgymais darbų metu: įrengiant šiluminę trasą 1985 m. K. Katalynas ties dabartiniu Tymo turgumi aptiko XVI a. II pusėje–XVII a. II pusėje funkcionavusio miesto sąvartyno liekanas (*LIIR*, f. 1, b. 1442), 1986–1987 m. S. Patkauskas ties Šv. Onos bažnyčios ŠV kampu aptikto mūrines konstrukcijas, ties Išganytojo gatve fiksavo miesto gynybinės sienos Išganytojo vartų pėdsakus ir gynybinės sienos fragmentus (*LIIR*, f. 1, b. 1073). Reikšmingiausi savo apimtimi ir rezultatais buvo P. Vutkin 2016–2017 m. vykdyti tyrimai Išganytojo, Bokšto gatvių rekonstrukcijų vietose ir Maironio gatvės sklype 14 prie Vilniaus Dievo Motinos Ėmimo į Dangų soboro. Jų metu Maironio gatvės R dalyje, teritorijoje tarp Dievo Motinos cerkvės ir Vilnios, aptiktas daugiau nei 3,5 m storio kultūrinis sluoksnis, kurio apatinis horizontas datuojamas XIV a. Nustatyta, kad šioje vietoje yra to laikotarpio stačiatikių konfesijos atstovų kapinės, kurios pradėtos naikinti jas užstatant XVII a. II pusėje–XVIII a. Tai parodo virš kapų horizonto susiformavęs kultūrinis sluoksnis, mūrinių pastatų pamatų liekanos, akmenų grindiniai (*ATL 2016 metais*, 2017, p. 253–257). 2018–2019 m. J. Sadauskas tyrinėjo Bokšto g. 6 sklypo R dalyje, esančioje prie Maironio g., kur aptiko daugiau virš 3,75 m storio kultūrinį sluoksnį, datuojamą XVI a. II puse, XVIII a. grindinį, medinių konstrukcijų, siejamų su Vilnios kanalu ir šioje vietoje veikusiu malūnu (*ATL 2018 metais*, 2019, p. 421–424).

2023 m. ištirta 11 2x1 m dydžio šurfų (bendras 22 m^2 plotas) vietas jiems parenkant netyrinėtose atkarpose, taip pat atsižvelgiant į jau paklotų inžinerinių tinklų vietas, taip siekiant aptikti kuo mažiau suardytus sluoksnius (1 pav.). Šurfai 1–2 tirti atkarpoje tarp Aukštaičių ir Užupio gatvių, Maironio gatvės V pusėje, šurfai 3–6 – atkarpoje tarp Dievo Motinos Ėmimo į Dangų katedros (Maironio g. 14) ir Šv. Onos bažnyčios (Maironio g. 8) gatvės R pusėje, šurfai 7–11 – atkarpoje tarp Šv. Onos bažnyčios ir B. Radvilaitės gatvės R gatvės pusėje.

Šurfuose 1–3 fiksuoti supiltiniai ar griuvenų sluoksniai, datuojami XIX–XX a. Jų storis siekė šurfe 1 – iki 3 m, šurfe 2 – 2,8 m, šurfe 3 – 2,5 m. Šurfe 2 2,8–3,2 m gylyje tirtas pilkos žemės sluoksnis su negausiais XVII–XVIII a. radiniais. Šurfuose 1 ir 2 aptikta ankstesnio užstatymo liekanų – gelsvų keraminių plytų mūrų, rištų kalkių skiediniu, fragmentai fiksuoti atitinkamai 2–2,15 m ir 1,6–2,8 m gylyje. Tai iki mūsų dienų neišlikusios Tymo gatvės R dalies užstatymo liekanos, datuojamos XIX a. Šurfe 4 fiksuoti du grindiniai. 25–30 cm gylyje surastas apardytas netašytų akmenų grindinys, datuojamas XX a. I puse. Antrasis netašytų ir skaldytų nedidelių akmenų grindinys aptiktas 1,45–1,6 m gylyje, šis – žemėjantis P kryptimi (2 pav.). Tarp grindinių tirtas maišytas supiltinis ar griuvenų sluoksnis su XVII–XX a. radiniais. Antrasis grindinys gali būti datuojamas XIX a. ir siejamas su XIX a. I pusėje statyto Bernardinių vienuolyno ūkinio pastato aplinkos paviršiaus danga ar nuogrinda. Po antruoju grindiniu gruntotraukiu fiksuotas mažiausiai iki 2,5 m gylio besitęsiantis supiltinis sluoksnis su griuvenomis. Šurfuose 5–6 aptikti rausvų keraminių plytų, rištų kalkių skiediniu, mūrai, fiksuoti atitinkamai 60–80 cm ir 0,8–1,1 m gylyje per visą šurfų plotą (3 pav.). Virš jų buvo griuvenų (šurfe 5) ar maišyto grunto (šurfe 6)

2 pav. XIX a. grindinys šurfe 4 iš Š. V. Kliaugaitės nuotr.

Fig. 2. 19th-century pavement in test pit 4, viewed from the N.

3 pav. XVIII a. mūras šurfe 6 iš P. V. Kliaugaitės nuotr.

Fig. 3. 18th-century masonry structure in test pit 6, viewed from the S.

4 pav. Koklių ir indų fragmentai iš kultūrinio sluoksnio šurfe 11. V. Kliaugaitės nuotr.

Fig. 4. Fragments of vessels and stove tiles from the cultural layer in test pit 11.

sluoksnis su XVII–XX a. radiniais. Mūrai pagal kartografinius duomenis siejami su Bernardinių vienuolyno mūriniu ūkiniu pastatu, statytu XVIII a. *Šurfe 7* tirtas maišytas smėlingas gruntas su XVII–XX a. radiniais, visi sluoksniai iki įžemio (žvyro, fiksuoto 2,1 m gylyje) suardyti XX a. žemės kasimo darbų metu. *Šurfuose 8–11* po gatvės dangomis tirtas 0,2–1,3 m storio pilkos ar tamsiai pilkos žemės sluoksnis su negausiais XVI a. pabaigos–XIX a. radiniais, daugiausia žiesta buitine keramika (4 pav.). Įžemis (žvyras, smėlis) fiksuotas 0,6–1,7 m gylyje. Surinkti radiniai (93 vienetai) perduoti LNM.

Maironio Street

In 2023, 11 test pits (2 x 1 m) covering a total of 22 m^2 were excavated on Maironio Street (Fig. 1). Of these pits, 6 did not reach the natural layer due to obstacles presented by unearthed structures or general safety concerns due to depth (Figs. 2, 3). The archaeological layer was not reached in test pits 1 and 3–6, and in test pit 7 it was found heavily disturbed. In the remaining test pits, an archaeological layer containing a small number of finds from the 17th–19th centuries (mainly wheel-thrown household pottery; Fig. 4) was recorded – at depths from 40–60 cm in test pits 8–11 and from 2.8 m in test pit 2. Partial brick structures dating to the 18th and 19th centuries were found in test pits 1, 2, 5, and 6, and a 19th-century cobblestone pavement was unearthed in test pit 4.

Vida Kliaugaitė

B. Radvilaitės gatvė

2023 m. gruodžio mėnesį KPIP atliko žvalgomuosius tyrimus B. Radvilaitės gatvėje. Tyrimai atlikti siekiant gauti informacijos apie išlikusius kultūrinius sluoksnius gatvėje rengiamo jos rekonstrukcijos projekto ribose. B. Radvi-